

institut za psihologiju beograd

zora krnjić

INTELEKTUALNA NADARENOST MLADIH

SADRŽAJ

UMESTO UVODA	11
PRIRODA INTELEKTUALNE NADARENOSTI.....	13
TERMINOLOŠKA I POJMOVNA ODREĐENJA	
NADARENOSTI	13
POIMANJE PRIRODE NADARENOSTI U PSIHOLOGIJI	14
Individualne razlike i normalna raspodela sposobnosti	15
Instrumenti za merenje viših mentalnih funkcija.....	16
Termanova longitudinalna studija	19
KONCEPCIJE NADARENOSTI	21
S-R teorije	23
Pijažeova teorija ontogenetskog mentalnog razvoja i	
istraživanja koja je ona pokrenula	24
Kulturno-istorijska teorija Vigotskog i njene implikacije	30
Biološki pristup	34
Faktorske teorije sposobnosti	36
Sternbergova trojna teorija i kognitivni pristup nadarenosti.....	42
Implicitne koncepcije nadarenosti	46
Razvojne koncepcije nadarenosti	49
RAZVOJ INTELEKTUALNE NADARENOSTI.....	53
POČECI INTELIGENCIJE I RANOST JAVLJANJA	
NADARENOSTI	53
DINAMIKA RAZVOJA NADARENOSTI.....	55
BRZINA INTELEKTUALNOG RAZVOJA.....	59
FAKTORI RAZVOJA NADARENOSTI	61
Postignuća dece i obrazovanje njihovih roditelja.....	66
PROBLEMSKO RAZMATRANJE INTELEKTUALNE	
NADARENOSTI	73
NADARENOST KAO OPŠTI RAZVOJNO-PSIHOLOŠKI	
FENOMEN	73
NADARENOST JE ODREĐENA DOMENOM	77
INTEGRACIJA ZNANJA I INTERDISCIPLINARNI PRISTUP	81
ZNAČAJ NEINTELEKTUALNIH FAKTORA	82
FORMATIVNI ZNAČAJ MENTORA I MENTORSKOG	
VOĐENJA	86
NADARENOST JE IDIOSINKRATIČAN FENOMEN	88

IDENTIFIKACIJA INTELEKTUALNO NADARENIH	91
INDIVIDUALNE RAZLIKE I SHVATANJE	
RAVNOPRAVNOSTI.....	91
NAČINI IDENTIFIKACIJE NADARENIH.....	93
Visoka školska postignuća	94
Uspesi na takmičenjima.....	102
Standardizovani testovi opštih i specifičnih sposobnosti.....	102
Produkti delatnosti.....	110
Nastavničke procene sposobnosti	112
Procesna dijagnostika	114
ISTRAŽIVANJE	119
OPIS PRIMENJENOG NAČINA SELEKCIJE.....	119
Problem istraživanja	119
Varijable	121
Instrumenti	123
Stipendisti Fondacije	130
Postupak psihološkog testiranja	132
JEDAN PRISTUP IZVRŠENOJ SELEKCIJI: SPECIFIČNI	
CILJEVI I TRETMAN POSTIGNUĆA NA TESTOVIMA	134
Ciljevi rada	134
Statistička obrada podataka	135
REZULTATI: ANALIZA I DISKUSIJA	139
POSTIGNUĆA STIPENDISTA NA IZABRANIM	
TESTOVIMA: PREDSTAVLJANJE, OPIS I DISKUSIJA	
PARAMETARA DISTRIBUCIJA	140
Katelov test	141
Problemni test (forma A).....	142
Test hijerarhijskog sređivanja	143
Test opšte informisanosti (TOK-2/90).....	143
Test višestruke klasifikacije (TVK).....	144
Test figura	144
Verbalna serija (B. Stevanović)	145
EDPM	146
Diskusija.....	146
POVEZANOST POSTIGNUĆA STIPENDISTA NA	
TESTOVIMA	149
SAMOPROCENA USPEŠNOSTI REŠAVANJA TESTA	
INTELIGENCIJE	150
KVANTITET I KVALITET ODGOVORA NA TESTU	
DIVERGENTNE PRODUKCIJE	151
POSTIGNUĆA NA TESTOVIMA STIPENDISTA RAZLIČITIH	
NAUČNIH STUDIJSKIH GRUPA.....	153
Diskusija.....	153

POSTIGNUĆA NA TESTOVIMA STIPENDISTA RAZLIČITOG UZRASTA, ODNOSNO OBRAZOVNOG STATUSA	158
Diskusija	158
POSTIGNUĆA STIPENDISTA NA TESTOVIMA S OBZIROM NA POL	160
Diskusija	161
POSTIGNUĆA STIPENDISTA NA TESTOVIMA S OBZIROM NA NIVO OBRAZOVANJA NJIHOVIH RODITELJA	164
Postignuća stipendista na Katelovom testu s obzirom na nivo obrazovanja njihovih roditelja	165
KANONIČKA DISKRIMINACIONA ANALIZA POSTIGNUĆA STIPENDISTA NA TESTOVIMA	166
Kanonička diskriminaciona analiza s obzirom na studijske grupe	167
Kanonička diskriminaciona analiza s obzirom na uzrasno- obrazovne kategorije stipendista	170
Kanonička diskriminaciona analiza s obzirom na pol	172
SELEKCIONA PROCEDURA	175
Školski uspeh kao eliminatorni kriterijum u selekciji	175
Opravdanost psihološkog testiranja	176
"ODLIV MOZGOVA"	181
ZAKLJUČAK	185
REZIME NA SRPSKOM JEZIKU	195
SUMMARY: Intellectual Giftedness in Young People	197
LITERATURA	205
PRILOZI	217